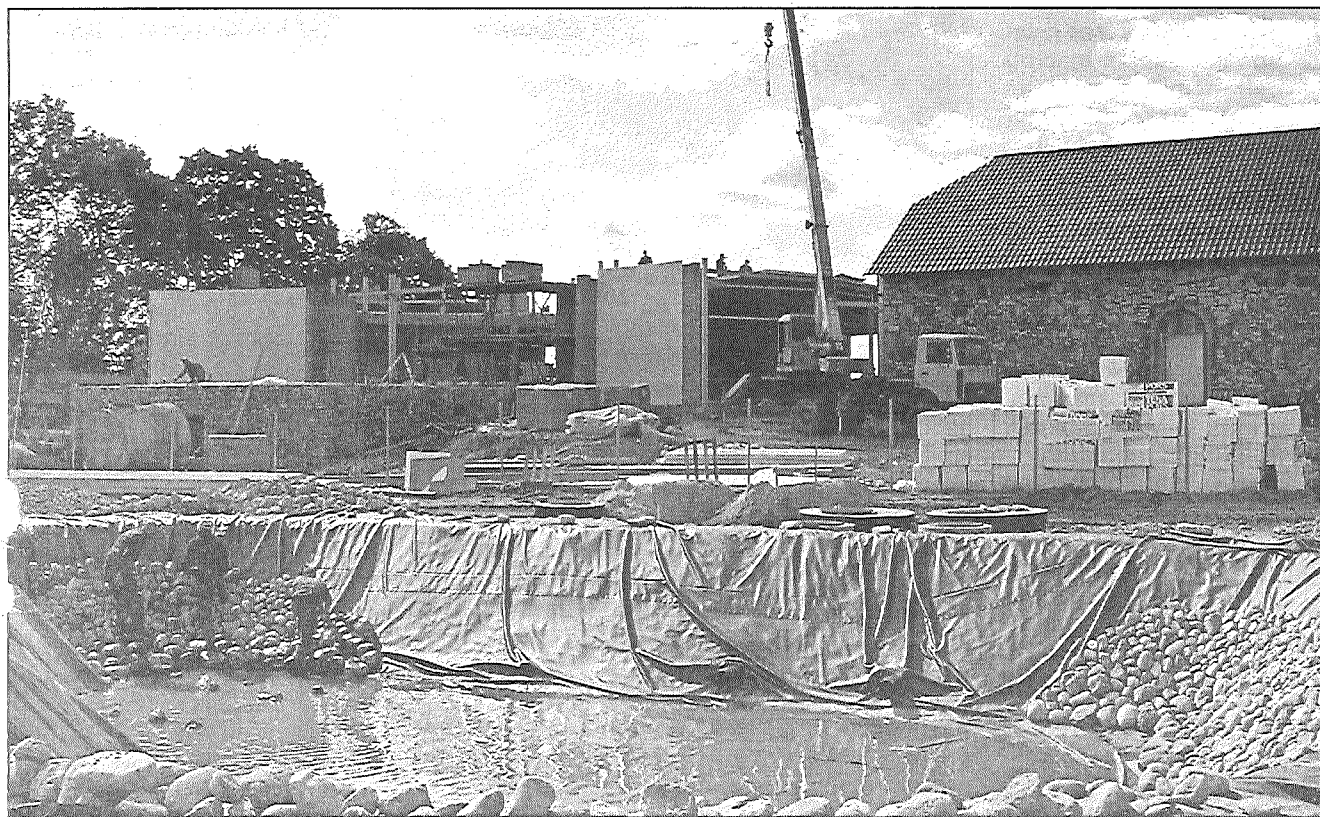

Līvānos top muzejs un amatniecības centrs

● Tas ir Latvijā pirmais tāda veida projekts, kas tiek realizēts, par jaunā amatniecības centra (attēlā) būvi teica Līvānu novada domes izpilddirektors Aleksandrs Karpenko. Celtniecība notiek par Eiropas naudu, jāpilda strikti nosacījumi. Grūtības rada ierobežotais ekspluatācijā nodošanas termiņš – oktobra beigas, jo būvdarbi dažādu iemeslu dēļ uzsākti ar novēlošanos. Arī uzturēšana, kas būs novada domes ziņā, acīmredzot, maksās dārgi. To atsver tas, ka līvānieši jau sen ilgojas pēc sava muzeja. Projektā paredzēta arī ielas rekonstrukcija līdz muzejam. Runājot par tālāku nākotni, Līvānu domes vadošie darbinieki teic, ka tuvumā varētu tapt arī brīvdabas estrāde. Foto: M.Rukosujevs

Materiālu lasiet 4. lappusē.

Akceptē valsts budžeta līdzekļu pieprasījuma sadalījumu prioritārajiem pasākumiem 2004. gadam

Ministru kabineta sēdē akceptēja valsts budžeta līdzekļu pieprasījuma sadalījumu prioritārajiem pasākumiem 2004. gadam 24 736 116 latu apmērā, kas radušies, palielinot ieņēmuma prognozi 2004. gada budžetā.

Ārlietu ministrijai piešķirti 472 691 latu diplomātisko pārstāvniecību uzturēšanai. Ekonomikas ministrijai kopā piešķirti 1,8 miljoni latu, kas paredzēti tūrisma struktūrpolitikas ieviešanai, eksporta un investīciju veicināšanai, tautsaimniecības plānošanas kapacitātei, būvniecībai, statistikai, Latvijas pārstāvniecībai Eiropas Savienībā.

Izglītības un zinātnes ministrijai kopā piešķirti 2 miljoni latu, kas paredzēti: transporta izdevumu kompensācijām profesionālās izglītības mācību iestāžu audzēkņiem; augstākās izglītības finansēšanas sistēmas attīstībai, īstenojot pāreju no minimālajām studiju izmaksu koeficientu vērtībām uz optimālajām; Preiļu arodvidusskolas pārņemšanai Izglītības un zinātnes ministrijai piešķirti 2 miljoni latu investīciju projektam IA-16 «Valsts robežas infrastruktūras attīstība».

Zemkopības ministrijai kopā piešķirti 2 392 995 latu, t.sk. 1 742 000 latu — subsīdijām lauksaimniecības produkcijas ražotājiem; 150 000 latu — meliorēto zemju ekoloģiskā stāvokļa stabilizācijai, vides sakārtošanai un infrastruktūras saglabāšanai; 300 000 latu — Latvijas lauksaimniecības universitātes Jelgavas pils, Veterinārmedicīnas fakultātes ēku un siltumapgādes rekonstrukcijai un modernizācijai; 200 995 latu — Pārtikas un veterinārā dienesta jauno normatīvo aktu ieviešanas uzsākšanai 2004. gadā.

Satiksmes ministrijai kopumā piešķirti 3,2 miljoni la-

tu, kas paredzēti mērķdotācijai pasažieru regulārajiem pārvadājumiem ar autobusiem, dotācijai ar invalīdu bezmaksas pārvadāšanu saistīto izdevumu kompensēšanai, valsts pasūtījumam dzelzceļa pasažieru pārvadājumiem. Labklājības ministrijai kopā piešķirti 5 266 590 latu, t.sk., 1 345 666 latu — valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēra paaugstinājumam par 5 latiem — no Ls 30 līdz Ls 35 (311 160 latu) un valsts sociālo pabalstu nodrošināšanai atbilstoši demogrāfiskai prognozei (1 034 506 latu), un 3 920 924 latu — vecuma pensijas minimālā apmēra paaugstināšanai.

Tieslietu ministrijai piešķirti 2 miljoni latu, kas paredzēti: pirmās un apelācijas instances administratīvām tiesām; Kriminālprocesa likuma ieviešanai; Ieslodzījumu vietu pārvaldes (IeVP) specializētā civildienesta ierēdņu atalgojumam; Latvijas Republikas dalības nodrošināšanai Romas Starptautiskajā krimi-

nātiesā; Latvijas Republikas dalības nodrošināšanai Eiropas Kopienu tiesā; ar mūža ieslodzījumu notiesāto personu izvietojuma nodrošināšanai; Augstākajai tiesai: Augstākās tiesas tiesnešiem atalgojuma palielinājumam; Satversmes tiesai: Satversmes tiesas tiesnešiem atalgojuma palielinājumam.

Vides ministrijai kopā piešķirti 400 tūkstoši latu, kas paredzēti izdevumiem kuri saistīti ar Salaspils kodolreaktora likvidēšanu un demontāžu.

Veselības ministrijai piešķirti 2,2 miljoni latu, kurus paredzēts novirzīt veselības aprūpes nodrošināšanai.

Īpašo uzdevumu bērnu un ģimenes lietās sekretariātam piešķirti 3 003 840 latu, t.sk., 2,5 miljoni latu — uzturliedzēju fondu izveidošanai; 230 000 latu — valsts programmai bērnu un ģimenes stāvokļa uzlabošanai; 186 700 latu — vietējās adopcijas un audžu ģimeņu atbalstam; 87 140 latu — bērnu tiesību aizsardzības uzraudzībai.

A.Freidenfelds, Ministru kabineta preses sekretārs

● «Novadnieka» un veikala «Salanga» dāvinātās skolas somas lasītāju bērniem un mazbērniem ⇒ 2. lpp.

● Trešdienas intervija ar Jasmuižas muzeja vadītāju Solvitu Brūveri ⇒ 3. lpp.

● Līvānu 2. vidusskolā 2004. gads problēmas neradīs ⇒ 4. lpp.

● Optimālais ziemāju sējas laiks ⇒ 5. lpp.

● Sācis darboties jaunais Medību likums ⇒ 6. lpp.

● Eiropas Savienībā — līdz referendumam 11 dienas ⇒ 7. lpp.

● Policijas ziņas ⇒ 10. lpp.

● Sports
● Rudens puķu karalienes — dālijas ⇒ 11. lpp.

● Sludinājumi, reklāma ⇒ 12. lpp.

Pēckara kultūras mantojuma analīze

Šī gada Eiropas kultūras mantojuma dienā, kas 12. septembrī notiks Preiļos, paredzēta diskusija «Pēckara kultūras mantojums tagadnes un nākotnes cilvēkiem Preiļu rajonā». Diskusiju vadīs Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektore Preiļu rajonā Inese Stūre. Diskusijai iekļātas trīs galvenās tēmas: Pēckara padomju perioda ietekmes mantojums sabiedrības uzskatos, vērtību sistēmā, mūsdienās, Latvijai ieejot Eiropas Savienībā (referents profesors Augusts Mīlts); Padomju perioda ietekme kultūras attīstības procesos. Tā reģionālās izpausmes Latgalē (dzejniece Anna Rancāne); Pēckara mantojums lauku un pilsētu kultūrainavā Latgalē, attieksme pret kultūras pieminekļu saglabāšanu, apdzīvoto vietu veidošanās principi un norises (Dr. hab. Geogr. Aija Melluma). Diskusijā piedalīsies dažādu nozaru pārstāvji un sabiedrībā pazīstami cilvēki no Preiļu rajona.

Eiropas Kultūras mantojuma dienas sākums paredzēts pulksten 11.00, interesenti tiek gaidīti rajona padomes zālē. Šeit būs skatāma arī izstāde «Pēckara kultūras mantojums Preiļu rajonā».

Savukārt 16. septembrī kinoteātri «Ezerzeme» notiks kinoseanss «Kā rādīja kino padomju laikos». Tiks demonstrētas Preiļu kinoamatieru 70.-80. gadu filmas, paredzēta tikšanās ar autoriem, do- mu apmaiņa.

L.Rancāne

INFORMĀCIJA

Atbalstīts Preiļu novada domes projekts

Reģionālā fonda konsultatīvās komisijas sēdē atbalstīts Preiļu novada domes projekts «Infrastruktūras sakārtošana Preiļu novadā – Preiļu muižas un Preiļu katoļu baznīcas alejas (Raiņa bulvāra) rekonstrukcija». Darbi bulvāra labiekārtošanā sākas jau pavasarī, kad tika izzāģēti bīstamie vecie koki. Līdz ziemai plānots bulvāra labajā pusē vecās un izdrupušās ietves vietā uzlikt bruģi. Projekta realizācija turpināsies arī nākamgad.

L.Kirillova

Pirmā Latgales tūrisma nozares konference

4. septembrī Rēzeknē notika pirmā Latgales tūrisma nozares konference «Tūrisms – Latgales reģiona attīstības prioritāte», kurā piedalījās arī Preiļu rajona pārstāvji.

Kā «Novadniekam» pastāstīja Preiļu rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore, mūsu rajons ir viens no sadarbības partneriem projektā «Apceļo Latgali ar

IT», ko realizēja Rēzeknes rajona padome un kura kopējais finansējums no programmas PHARE 2000 līdzekļiem bija 520 000 eiro. Par šiem līdzekļiem izveidota tūrisma mājas lapa: www.latgale.lv, kā arī darbojas informatīvais tālrunis «Apceļo Latgali» – 7118118. Izdots arī buklets ar plašu informācijas klāstu par tūrisma iespējām Latgalē, tajā skaitā arī Preiļu rajonā, drīzumā šī in-

formācija būs pieejama kompaktdiskā. Notikuši semināri, praktiskās nodarbības tūrisma uzņēmējiem, tiek veidota Latgales tūrisma asociācija. Ieguvēji ir vairākas mūsu rajona pašvaldības – Aglonas pagasts un Vārkavas novads, kas projekta ietvaros spēja realizēt daudzas savas idejas tūrisma attīstībā.

Kopš šī gada 1. janvāra tūrisma nozare ir nodota Ekonomikas

ministrijas kompetencē. Konferencē Rēzeknē uzstājās šīs ministrijas tūrisma departamenta vecākā referente Sanita Rancāne. Kā atzina A.Patore, viena lieta ir deklarēt, ka tūrisms ir viena no vadošajām un strauji augošām nozarēm, ka tā ir prioritāte ne tikai Latgalē, bet arī valstī kopumā, jo iespaido investīcijas, vietējo iedzīvotāju labklājību. Pavisam kas cits – valsts reālais atbalsts.

Piemēram, 2001. gadā šiem mērķiem bija atvēlēti 286 988 lati, 2002. gadā – 340 989 lati. Uz katrām tūrisma nozarē ieguldītajiem 30 santīmiem atpakaļ saņemti 37 (!) lati. Summa šķiet pietiekami iespaidīga, lai saprastu, ka tūrisms patiesi ir peļņu nesošā nozare. Tāpēc nepavisam nav skaids, kāpēc tik niecīgs ir valsts finansējums atbalsts.

L.Kirillova

Izstādē Daugavpilī – tikai četri Preiļu rajona uzņēmumi

● SIA «Daugulis un partneri» saimniece Adele Daugule (no kreisās) un uzņēmuma darbinieces apmeklētājus cienāja ar mini maizes čipsiem, ko daudzi gardēži veikalos plauktos vēl nav pamanījuši.

29. un 30. augustā Daugavpilī notika izstāde «Eiropas reģiona «Ezeru zeme» uzņēmēju dienas», kurā piedalījās 60 uzņēmumi. Preiļu rajonā šajā izstādē pārstāvēja tikai četri uzņēmumi.

Izstāde bija viens no pēdējiem pasākumiem PHARE 2000 programmas atbalstītajā projektā, kura ietvaros izdots arī uzņēmumu katalogs par Eiropas reģiona dalībvalstis – Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas – uzņēmumiem. Šajā katalogā dažādās nozaru sadaļās ietverti arī deviņi Preiļu rajona uzņēmumi. Kopumā projektam tika piešķirti vairāk nekā 51 000 eiro no ES strukturālajiem fondiem.

Uzņēmēju dienām veltītā izstāde bija ne tikai interesanta ar piedāvātās produkcijas dažādību, bet arī apliecināja, ka sadarbības partneru pūlīni nav bijuši veltīgi, jo trijās kaimiņu valstīs ir konkurētspējīgi uzņēmumi, kuru produkcijai būtu labs noiets visā Eiropas reģiona teritorijā un ārpus tās, savu viedokli par izstādē redzēto pauda Preiļu rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore.

— Patīkami, ka ļoti lielu izstā-

des apmeklētāju interesei izraisīja mūsu rajona uzņēmēju produkcija. Celniecības jomā lieliski sevi prezentēja SIA «Būvteks» un SIA «Mājas un logi», kuru produkciju labi pazīst un augstu novērtējuši ārzemju partneri. Pie SIA «Daugulis un partneri» stenda pat sastājās rinda, jo daudzi gribēja nogaršot dažādos maizes izstrādājumus, par kuru esamību, izrādās, pat savā rajonā daudzi nezināja. Tāpat ar interesi tika apmeklēti Rušonas pagasta zemnieku saimniecības «Kļavas» stends, kur saimnieki rādīja savus galveno ražojumu – kokogles. Tām ir tik laba kvalitāte, ka produkcijas lielāko daļu nopērk ārzemnieki, — stāstīja Aina Pastore. Vienlaikus viņa izteica arī sarūgtinājumu par to, ka uzņēmēju dienām veltīto izstādi par mazsvarīgu pasākumu atzinuši Latvijas valdības pārstāvji. Piemēram, Lietuvas pārstāvēja Seima priekšsēdētāja vietnieks Česlavs Kuršens, Baltkrieviju – Ārlietu ministrijas pārstāvis Vasilijus Markovičs, bet no Latvijas puses izstādes atklāšanā piedalījās vienīgi mājnieki – Daugavpils pilsētas vadība.

L.Kirillova

STATISTIKA

	Ekonomiski aktīvie uzņēmumi					
	Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits 2001			Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits 2002		
	Kopā	Sabiedriskajā sektorā	Privātajā sektorā	Kopā	Sabiedriskajā sektorā	Privātajā sektorā
Pavisam	40 537	1008	39 529	42 534	1032	41 502
Rīgas reģ.	25 414	372	25 042	26 661	378	26 283
Rīga	22 273	271	22 002	23 377	277	23 100
Vidzemes reģions	4103	183	3920	4292	188	4104
Kurzemes reģions	4061	137	3924	4234	140	4103
Zemgales reģions	3546	178	3368	3742	184	3558
Latgales reģions	3413	138	3275	3596	342	3454
Daugavpils	1428	28	1400	1548	33	1515
Rēzekne	578	13	565	600	16	584
Balvu rajons	231	11	220	224	12	212
Daugavpils rajons	154	15	139	164	13	151
Krāslavas rajons	227	26	201	226	23	203
Ludzas rajons	228	14	214	238	15	223
Preiļu rajons	351	18	333	367	18	349
Rēzeknes rajons	216	13	203	229	12	217

STUDENTI VASARĀ

Neko nedarot pasaule neatvēršies

LINDA KURTIŅA, Latvijas Universitātes, Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātes sociālās psiholoģijas studente.

— Nokļūstot augstskolā pēc PVG, mācīties ir salīdzinoši viegli, jo ir pierasts regulāri strādāt, atzīst Linda. Tomēr pavisam *palaieties* nevarot, jo, ja neizdari pusgada laikā pieprasīto normu, beigās netiec pielaiests pie eksāmeniem. Studējot psihologos, interesantākie Lindai šķiet praktiskie darbi — intervijas, neverbālās komunikācijas novērojumi u.tml. — Sākumā, ar testiem pārbaudot sevi, sāk aizdomāties, kādi ir cilvēki, kā veidojas to savstarpējās attiecības u.tml.

Milzīgs pluss ir arī tas, ka augstskolas pasniedzēji nav tikai salasījušies gudras grāmatas, bet gan lekcijās min piemērus no savām privātpriekšējām, darba psihiatriskajās slimnīcās, tiesu ekspertīzēs u.c.

Uzsākot patstāvīgu dzīvi Rīgā, pirmās izjūtas bijušas — tu esi viens un nevienam nevajadzīgs. Tāpēc topošajiem studentiem nevajag lolot ilūzijas, ka kāds tur visus gaida atplestām rokām. Ja

● Lai kļūtu par tautas deju kolektīva «Dailrade» pilntiesīgu dejojotāju jāiztur pamatīga «iesvētīšana».

pats neko nedarīsi, pasaule neatvēršies!

Papildus psiholoģijas studijām, Linda izmēģinājusi arī citus sevis pilnveidošanas veidus. — Latvijas Kultūras koledža apguvu moderno deju kolektīva vadītājas prasmes, bet nonācu pie secinājuma — ja darīt, tad darīt no visas sirds un dvēseles, bet problēma tāda, ka visu, ko sirds kāro, nevar paspēt fiziski. Tagad Linda ir palikusi pie tīkamākās nodarbes — tautas deju dejušanas, kas arī, protams, prasa daudz laika (mēģinājumi divas reizes nedēļā, koncerti brīvdienas utt.).

Pirmā darba pieredze *McDo-*

naldā bija ļoti vērtīga, lai arī samaksa neatbilda padarītajam darbam un atteiksmē pret jauniešiem nebija visai *spoža*. Tas lika saprast, ka jāšak ir no kaut kā zemāka, jo — ātri uzķāpnot virsotnē, gaidāms tikpat straujš kritiens, domā Linda.

Šovasar jau piekto reizi Linda piedalījās Dziesmu un deju svētkos un vasaru, aktīvi atpūšoties, pavadīja Preiļos. Atgriešanos mazpilsētā ar diplomu kabatā redz tikai tad, — ja pats esi nostājies uz savām kājām, zini, ko gribi sasniegt un ar reālu darbu vari kaut ko dot savai pilsētai.

I.Želve

INFORMĀCIJA

«Lauku veiksminieks» — arī Preiļos

Nelauksaimnieciskās uzņēmējdarbības atbalsta programmas skates finālā nominācijā «Lauku veiksminieks» iekļuvis arī viens Preiļu rajona uzņēmums. Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas galvenā speciāliste Irēna Šaitere, finālists ir individuālais komersants JURIS SMIRNOVS, kas vada uzņēmumu «EL-TECH» un kurš Preiļos izveidojis datorzāli ar pieeju internetam. Datorzāle ar 11 datoriem darbojas jau divus mēnešus. Tā interesentiem tiek nodrošināta iespēja strādāt ar datoru, kā arī saņemt citus ar biroja tehniku saistītus pakalpojumus.

L.Kirillova

Žēlsirdība nav vienas dienas pasākums

Vienā no augusta pēdējām dienām Līvānos žēlsirdības centrā uz jaunajam mācību gadam veltīto sarīkojumu pulcējās centra apmeklētāji un viņu draugi, lai kopā atvadītos no vasaras un droši un pārliecināti par saviem spēkiem uzsāktu mācības.

Kā «Novadniekam» pastāstīja žēlsirdības centra direktore Dzintra Zoldnere, piecu gadu laikā, kopš Līvānos darbojas bezmaksas virtuve bērniem no sociāli smagos apstākļos dzīvojošām ģimenēm, to apmeklējuši daudzi zēni un meitenes. Arī pašlaik ik dienas pie pusdienu galda pulcējas vismaz divdesmit cilvēki, kuriem kūpošais ēdiena šķīvis, iespējams, ir vienīgā siltā maltīte visas dienas garumā. Taču žēlsirdība nedrīkst aprobežoties tikai ar ēdiena pasniegšanu, tāpēc reizumis centrā tiek rīkoti pasākumi, kad visi pulcējas vienkopus, lai atpūstos un izpriecātos.

Arī 30. augustā uz sarīkojumu bija ieradušies ciemiņi no folkloras kopas «Ceiruleīts». Stundas garumā izskanēja koncerts, bija interesants stāstījums par folkloras draugu ārzemju ceļojumiem un tajos gūtajiem piedzīvojumiem.

Tika organizētas rotaļas, kurās sadūšojās iesaistīties arī žēlsirdības centra apmeklētāji. Vēl sarīkojumā piedalījās Līvānu sabiedriskās bezpeļņas organizācijas «Paspārne» meitenes Aija Raubiška, Ieva Karpenko, Rita Sokolovska, Agnese Kārkle un Ginta Valtēre. Viņām Dzintra Zoldnere izteica īpašu paldies – par sirsnību, iecītību, laipnību un izpalīdzību, rīkojot spēles un rotaļas bērniem, kuri dažādu, reizēm no viņiem neatkarīgu, iemeslu dēļ nokļuvuši tajā sabiedrības daļā, kas diemžēl tiek uzskatīta par mazāk vērtīgu un visai sabiedrības attīstībai noderīgu. Žēlsirdība nav vienas dienas pasākums, žēlsirdība nedrīkst apmierināties ar bezmaksas zupas virtuvi, ir jāsniedz palīdzīga roka šiem cilvēkiem, kas dzīvo smagos apstākļos un nesaskata izeju no tās, teic Dz.Zoldnere. It īpaši pēc palīdzības, pēc izpratnes alkst bērni, kuri, protams, ļoti pārdzīvo savu atstumtību, tāpēc ir šķietami asi un nepieejami kā eži, lai gan sirds dziļumos ir līdzjūtīgi un uz labestību atsaucīgi. «Paspārnes» meitenes organizēja spēles, rotaļas un pierādīja, ka visi kopā prot lieliski atpūsties, prot teikt viens otram labus un sirsnīgus vārdus.

● Jaunā mācību gada sākumam veltītajā sarīkojumā žēlsirdības centru apmeklējošie bērni un viņu draugi iesaistījās jautrās rotaļās, kurās bija jāizrāda visdažādākās prasmes.

Dzintra Zoldnere visu žēlsirdības centra darbinieku un apmeklētāju vārdā pateicās visiem pasākuma atbalstītājiem, firmai

«Adugs», «Daugulis un partneri», Līvānu novada domei, protams, arī SIA «Anda Optec», ar kuras finansiālu atbalstu žēlsirdības cen-

tra bezmaksas virtuve gādā par mazuļiem līvāniešiem.

L.Kirillova

Izvērtēja pieaugušo izglītības iespējas rajonā

26. augustā Preiļu rajona padomē notika konference par pieaugušo izglītības iespējām. Tās darbā piedalījās rajona pašvaldību vadītāji, sabiedrisko organizāciju pārstāvji, Nodarbinātības valsts dienesta un Latvijas Augstākās izglītības padomes pārstāvji.

Viens no mūsu valsts attīstības priekšnoteikumiem ir cilvēkresursu attīstība, pārliecināta Preiļu rajona pieaugušo izglītības konsultatīvās padomes vadītāja Elita Jermolajeva. Lai uzlabotus gan katra rajona un reģiona, gan visas valsts ekonomika kopumā, ir nepieciešams labi izglītots un motivēts darbspēks, kas grib un var strādāt ražojošajās un apkalpojošajās nozarēs. Kvalificēti darbinieki ir vajadzīgi ikvienā nozarē. Mūsdienā apstākļos bieži vien nepietiek tikai ar agrāk iegūto vidējo vai pat augstāko izglītību kādā konkrētā specialitātē. Tāpēc liela uzmanība jāpievērš pieaugušo izglītībai jeb mūžizglītībai.

Darbu nepieciešams koordinēt

1999. gada februārī tika pieņemts Preiļu rajona padomes lēmums, kurā tika apstiprināts pieaugušo izglītības konsultatīvās padomes nolikums. Tika noteikta padomes struktūra, uzdevumi, darbības jomas, kā arī padomes tiesības. Starp galvenajiem uzde-

vumiem bija ne tikai analizēt pieaugušo izglītības situāciju rajonā un izstrādāt savu politiku un stratēģiju saskaņā ar rajona kompleksās attīstības plānu, sniegt konsultācijas, bet arī sekmēt pieaugušo izglītības infrastruktūras izveidi un šo izglītību īstenojošo iestāžu darbību, organizēt programmu un projektu ekspertīzi, veicināt rajona piedalīšanos starptautiskajos pieaugušo izglītības projektos un ieteikt pieaugušo izglītības finansēšanas variantus.

Padomei bija arī savas tiesības. Diemžēl, kā atzīst E.Jermolajeva, dažādu iemeslu dēļ konsultatīvā padome četru gadu laikā tā arī nav sākusis aktīvi darboties, nav realizēti arī daudzi uzdevumi un tiesības. Visa uzmanība galvenokārt tika koncentrēta uz skolotāju tālākizglītību. Tiesa gan, tika apkopota informācija par pieaugušo izglītības iespējām rajonā. Tomēr darbs notika gan pašvaldībās, gan Zinību biedrības Preiļu nodaļas kursos. Ļoti aktīvi darbojās sabiedriskās organizācijas, arī rajona galvenā bibliotēka. Tomēr šo organizāciju un iestāžu darbs netika koordinēts, netika veikta analīze, kāda veida apmācības vēl nepieciešamas un kas tās var sniegt.

Paveras jaunās iespējas

E.Jermolajeva pastāstīja, ka pašlaik tiek izstrādāta Preiļu rajona pieaugušo izglītības koncepcija, kas paver dažādas iespējas dar-

ba uzlabošanai. Pirmkārt, nepieciešamas apmācības noteiktām cilvēku grupām – skolotājiem, bezdarbniekiem, valsts ierēdņiem, pašvaldību darbiniekiem, kā arī personām, kas mācās arodskolās un vakarskolā. Te katram savs darāmais. Tā Preiļu rajona padome organizē apmācības pašvaldību sociālajiem darbiniekiem, vides speciālistiem, plānotājiem, tūrisma speciālistiem un kultūras darbiniekiem, izglītības pārvalde nodarbojas ar skolotāju tālākizglītību, Nodarbinātības Valsts dienesta Preiļu un Līvānu centri nodarbojas ar bezdarbnieku pārkvalifikāciju un apmācību. Pieaugušo tālākizglītība iesaistās arī arodvidusskolas, Valsts administrācijas skola, kas rūpējas par ierēdņu apmācību, kā arī rajona galvenā bibliotēka, kas apmāca bibliotekārus.

Otrkārt, apmācības paredzētas ikvienam pieaugušajam. Par to gādā pašvaldības. Piemēram, Preiļu rajona padomes uzņēmējdarbības atbalsta centrs sniedz konsultācijas par uzņēmējdarbības jautājumiem, Līvānu novada domē darbojas biznesa un tūrisma informācijas centrs, kultūras namos ir interešu pulciņi. Preiļu lauksaimniecības konsultāciju birojs nodarbojas ar lauksaimniecības produkcijas ražotāju, zemnieku un lauku iedzīvotāju izglītošanu, aktīvi darbojas arī sabiedriskās organizācijas – Līvānu fonds «Baltā māja», Preiļu sieviešu klubs, Preiļu NVO atbalsta centrs, lauksaimnieku

apvienība un citas. Ir arī organizācijas, firmas un privātie mācību centri, kuriem pieaugušo izglītība ir uzņēmējdarbības veids un kuri apmāca autovadītājus, māca valodas.

Vajadzīgas pieejamas un elastīgas zināšanas

Latvijas pieaugušo izglītības apvienības priekšsēdētājs Toms Urdze uzstāšanās laikā konferences dalībniekiem stāstīja par Dānijas pieredzi, kur izveidota viena no mūsdienīgākajām pieaugušo tālākizglītības formām pasaulē. Speciālisti ir noskaidrojuši, ka no augstskolās iegūtās izglītības tālākajā dzīvē noderīgi ir tikai 6 līdz 7 procenti zināšanu. Vēl aptuveni tikpat zināšanu dod praktiskā pieredze, taču visu pārējo zināšanu bagāžu mūsdienā sabiedrības locekļiem ir jāiegūst, mācoties dzīves laikā, jo sabiedrības attīstība notiek ļoti strauji un ik gadu notiek daudz atklājumu un pārmaiņu, kas jāapgūst, lai speciālists būtu vispusīgs un konkurētspējīgs.

Pēc T.Urdzes domām, pašlaik Latvijā valsts uzmanība vairāk tiek pievērsta skolu un augstskolu sakārtošanai, bet pieaugušo izglītība pamesta novārtā, lai gan pašlaik pieredze liecina, ka tieši mūžizglītība kļūst arvien nozīmīgāka. Praktiski visu ministriju budžetos pieaugušo izglītībai ik gadu tiek atvēlēti līdzekļi, taču vai tie tiek pareizi izmantoti? Uz šo jau-

tājumu pagaidām konkrētas atbildes nav, jo nav arī šī darba koordinācijas.

Latvijas pieaugušo izglītības apvienībā pašlaik ir 75 juridiskie biedri, kas par vienu galvenajām prioritātēm uzskata iespēju ietekmēt valsts politiku, lai pieaugušo izglītībai tiktu izveidota labvēlīga vide. Diemžēl jau kopš 1994. gada tikai runu līmenī ir ideja par pieaugušo izglītības likuma izstrādāšanu. Ir daudz atbildīgo institūciju, bet starp tām nav sadarbības, arī atbildība pārsvarā tiek novelta uz pašvaldību pleciem. Šāda attieksme neviens optimismu arī saistībā ar gaidāmo Eiropas Savienības līdzekļu izmantošanu pieaugušo izglītības uzlabošanai.

Aicina veidot pieaugušo izglītības centru

Konferences dalībnieki pieņēma rezolūciju, kurā, lai veicinātu cilvēkresursu attīstību Preiļu rajonā mūsdienā tirgus ekonomikas apstākļos un uzlabotu pieaugušo konkurētspēju darba tirgū, lūdz Preiļu rajona padomes atbalstu pieaugušo izglītības centra izveidei rajonā. Nākamā gada budžetā būtu jāparedz līdzekļi viena darbinieka algošanai, kas rajonā rūpētos par pieaugušo izglītību. Rezolūcijā pašvaldības tiek aicinātas noteikt pieaugušo izglītības koordinātorus.

L.Kirillova

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Zināšanas ceļu satiksmes noteikumos var pārbaudīt arī internetā

No 1. augusta jebkurš interesents, pārbaudot savas zināšanas ceļu satiksmes noteikumos, bez maksas var kārtot testu internetā. Šis pakalpojums pieejams Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) mājas lapā www.csdd.lv.

Arī iepriekš šāds pakalpojums bija pieejams, taču tas bija maksas. Līdz šim pamatā par testu interesējās un to kārtoja topošie autovadītāji, lai noskaidrotu savas zināšanas un sagatavotību eksāmeniem. Šogad ceļu satiksmes noteikumu testu internetā kārtojusi gandrīz 2000 cilvēki. Tomēr, apzinoties, ka noteikumu zināšana ir viens no veidiem, kā pozitīvi iespaidot autovadītāju braukšanas kultūru, CSDD nolēmusi testu

piedāvāt bez maksas jebkuram iestādes mājas lapas apmeklētājam. CSDD mājas lapu dienā apmeklē vidēji 500 cilvēki, bet vadītāja tiesības ik dienas apgūst ap 160 cilvēki.

No 1. augusta tests ir pieejams arī ilggadējiem vadītājiem, un, ņemot vērā, ka ceļu satiksmes noteikumu zināšanas ar laiku piemirstas, iespējams, šis pārbaudījums kļūs par stimulu daudziem vadītājiem pārlasīt ceļu satiksmes noteikumus un līdz ar to mainīt savu uzvedību un ieradumus satiksmē.

CSDD mājas lapā pieejams arī tests velosipēdista eksāmena kārtošanai. Arī šis tests ir bez maksas.

Dž.Eglīte,
CSDD sabiedrisko
attiecību daļa

CSDD INFORMĒ

Tehniskās apskates

Tuvojoties Eiropas Savienības (ES) referendumam, Ceļu satiksmes drošības direkcija (CSDD) sagatavojusi autovadītājiem informāciju par to, kādas izmaiņas gaidāmas CSDD pakalpojumu klāstā, Latvijai pievienojoties ES.

Vai līdz ar iestāšanos ES tiks mainītas arī tehniskās apskates prasības un vai būs jāmaina transportlīdzekļa tehniskais aprīkojums?

CSDD pēdējo gadu laikā rūpīgi strādājusi pie tehnisko apskatu sistēmas un arī apskatu vietu pilnveidošanas atbilstoši ES prasībām, tādēļ līdz ar iestāšanos nekādas kardinālas izmaiņas, kas skartu vairumu transportlīdzekļu īpašnieku, netiks ieviestas.

Vienīgi, iestājoties ES, stingrākas prasības tiks ieviestas pret tiem transportlīdzekļiem, kuru izplūdes gāzu sistēma aprīkota ar katalizatoru (ierīci, kas samazina izplūdes gāzu kaitīgumu).

Ja Latvijā tehniskās apskates tiek veiktas atbilstoši ES prasībām, vai tas nozīmē, ka pēc iestāšanās apskati varēs veikt jebkurā ES valstī?

Nē, tas nebūs iespējams. Arī pašreiz ES dalībvalstu tehnisko apskatu sistēma nav vienota kopējā elektroniskā tīklā, lai varētu pārbaudīt jebkuras ES dalībvalsts transportlīdzekli, un arī apskatu kārtība dažādās valstīs ir atšķirīga. Turklāt Latvijā pirms apskates veikšanas transportlīdzeklis tiek pārbaudīts Latvijas transportlīdzekļu datu bāzē, kur ir informācija par nomaksātajām valsts nodevām, sauszemes transportli-

dzeļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu, maksātājiem vai nenomaksātājiem sodiem par apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpumiem, liegumiem un cita informācija. Citās valstīs šī informācija nav pieejama.

Vai tehniskās apskates turpmāk nebūs jāveic biežāk?

Nē. Arī šajā jomā tiks saglabāta līdzšinējā sistēma.

Vai, iestājoties ES, neradīsies sarežģījumi transportlīdzekļu īpašniekiem, kuru mašīnas vecākas par 20 gadiem, kā arī antīko automobiļu īpašniekiem?

ES nevar aizliegt vecu transportlīdzekļu ekspluatāciju, ja to tehniskais stāvoklis atbilst šī vecuma un specifikas automobilim atbilstošām normām. Arī komerc-transportam, piemēram, dažādu kravu pārvadātājiem vai pasažieru autobusiem, kuri neatbilst atsevišķām tehniskām prasībām, netiks liegts piedalīties ceļu satiksmē, bet būs liegts nodarboties ar konkrēto darbību (piemēram, bīstamo kravu (ADR) pārvadājumiem, starptautiskiem pasažieru komercpārvadājumiem). Arī šīs prasības ir spēkā jau tagad, pirms iestāšanās ES.

POLICIJAS ZIŅAS

Zagli ielauzušies Riebiņu vidusskolas ēdnīcā

1. septembrī policijas pārvaldē saņemts iesniegums par to, ka, atverot logu, zagli iekļuvuši Riebiņu vidusskolas ēdnīcas telpās, kur, savukārt, uzlauzot divu slēdzeni, iekļuvuši ēdnīcas noliktavā. Nozagtas dažādas mantas. Materiālais zaudējums un vainīgās personas tiek noskaidrotas.

Patvaļīgi cirstas priedes

1. septembrī noskaidrots, ka Rudzātu pagastā zemnieku saimniecībai «Riekstiņi» piederošajā mežā izdarīta patvaļīga priedžu cirte. Materiālā zaudējuma apmēri tiek noskaidroti.

Huligāns bārā

1. septembrī SIA «Alfa-Li» bārā, kas atrodas Līvānos, 1958. gadā dzimušais Edgars veica huligāniskas darbības. Kad policijas darbinieki centās aizturēt daudzoņu, viņš ļaunprātīgi nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām.

Nokļuva slimnīcā

1. septembrī Preiļu slimnīcas uzņemšanas nodaļā ar ķermeņa sasitumiem no savas dzīvesvietas Preiļos tika nogādāts 1958. gadā dzimušais Ivans. Policija noskaidro notikušā apstākļus.

Izsists stikls

1. septembrī Preiļos, Daugavpils ielā stendam izsists stikls. Policija noskaidro materiālā zaudējuma apmēru, kā arī vainīgās personas.

Autoveikalā pārdeva alkoholu un cigaretes

2. septembrī Sutru pagastā autoveikalā, kas veic izbraukuma tirdzniecību ar pirmās nepieciešamības precēm, 1964. gadā dzimušais Jānis uzglabāja 75 paciņas cigarešu un 7,5 litrus alko-

holisko dzērienu bez apliecinātiem dokumentiem. Notikuma vietā sastādīts pārbaudes akts, vainīgais uzrakstījis paskaidrojumu.

Viesojās svešā pagrabā

2. septembrī Riebiņos zagli uzlauzuši 1959. gadā dzimušajai Annai piederošā pagraba durvis un paņēmuši velosipēdu tumši zilā krāsā. Materiālais zaudējums – 20 lati.

Līčos apzagta kafējnīca

2. septembrī Preiļu pagasta Līčos, izsitot logam divas stikla rūtis, zagli iekļuvuši kafējnīcā veikalā «Roze» un nozagusi dažādus produktus. Policija noskaidro lietas apstākļus.

Izgriezts privāts mežs Aglonā

2. septembrī Aglonas pagasta iedzīvotāja, 1942. gadā dzimušī Regīna konstatēja, ka viņai piederošajā mežā izgrieztas 53 augošas priedes un deviņi bērzi. Materiālā zaudējuma apmērs tiek noskaidrots.

Pēc avārijas nokļuva slimnīcā

5. septembrī Līvānos, braucot pa Rīgas ielu Daugavpils virzienā, automašīnas VAZ-2106 vadītājs, 1959. gadā dzimušais Jāzeps netika galā ar transportlīdzekli, nobrauca no ceļa un ietriecās kokā. Vadītājs un pasažieris, 1968. gadā dzimušais Valdis ar negadījumā gūtām traumām medicīniskās palīdzības sniegšanai tika nogādāti Jēkabpils slimnīcā.

Zagliem iepatikušies «TU Lauki» veikali

Pēdējā laikā jau vairākkārt apzagti SIA «TU Lauki» piederošie veikali. Tā 5. septembrī Riebiņu pagasta Pieniņos veikalā nr. 58 izsista viena stikla rūtis un, pārzā-

ģējot restes, iekļūts veikala telpās. Nozagti dažādi produkti, alkohols un apbērbs. Nozagto preču daudzums un materiālā zaudējuma apmēri, kā arī vainīgās personas tiek noskaidrotas.

Noskaidro, kā gūtas traumas

6. septembrī no Līvānu novada Turku pagasta Jēkabpils slimnīcā ar dažādām traumām nogādāts 1964. gadā dzimušais Pēteris. Policija noskaidro, kā vīrietis guvis traumas.

No pagraba paņēmti produkti

6. septembrī saņemts Saunas pagasta iedzīvotāja, 1930. gadā dzimušās Olgas iesniegums par to, ka, pārzāģējot durvju atslēgu, zagli iekļuvuši pagrabā un paņēmuši dažādus produktus. Policija noskaidro lietas apstākļus.

Gūst smagus miesas bojājumus

7. septembrī Preiļu slimnīcā no Preiļu pagasta Līču kultūras nama ar smagiem miesas bojājumiem nogādāts 1971. gadā dzimušais Arturs. Policija par smagiem miesas bojājumiem nodarīšanu iesinājusi kriminālietu.

Huligāni necenzēti lamājās

✓ 4. septembrī Riebiņu pagastā 1975. gadā dzimušais Aleksandrs alkohola reibumā veica huligāniskas darbības pret savu sievu un aplamāja to necenzētiem vārdiem.

✓ 5. septembrī Jersikas pagastā 1983. gadā dzimušais Aivars veica huligāniskas darbības pret savu tēvu, apsauca viņu necenzētiem vārdiem un mājai izsita loga stiklu.

Preiļu rajona policijas
pārvaldes informācija

Policistiem kārtējais krutkas ķēriens

● 5. septembrī, veicot profilaktiskus pasākumus Preiļos, pilsētas tirgū policisti atrada un izņēma melnu somu, kurā atradās bezsaimnieka manta – divdesmit bloki cigarešu «Leningrad», 14 bloki cigarešu «Prima Nevo», pudeles ar bezkrāsainu šķidrumu, kam bija izteikta alkohola smaka dažāda tilpuma traukos. Visām izņemtajām precēm nav akcizes marķējuma. Izņemtās preces saimnieks un lietas apstākļi tiek noskaidroti.

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

SPORTS, INFORMĀCIJA

Latvijas vīriešu komanda astotā Eiropā

Eiropas čempionāta fināl-sacensības sēdvolejbolā risinājās Somijas pilsētā Laperantā. Līdzdalību šajā turnīrā bija izcīnījušas 12 vīriešu komandas. Šajā čempionātā piedalījās arī divi sēdvolejbolisti no Livāniem — SOLVITA ZIEMELE un ANDIS VEIGURS.

Pusfinālā par piekto līdz astoto vietu Latvijas vīriešu izlase tikās ar Holandi, diemžēl, tiesneši darbojās neobjektīvi, kas galarezultātā komandai deva zaudējumu ar 0:3 (22:25, 23:25, 24:26). Ties-

nešu komisija pieļautās arbitru kļūdas atzina un tiesnešiem tika piešķirtas zemas atzīmes. Mums tas bija mazs mierinājums.

Spēlē par septīto astoto vietu Latvijai pretī stājās spēcīgs pretinieks — Ukrainas izlase, kurai mūsējie piekāpās ar 1:3 (25:23, 23:25, 22:25, 18:25). Latvijas vīriešu izlases menedžeris Andris Ulmanis atzīst, ka mazajai Latvijai astotā ir ļoti augsta vieta, jo spēlētāji trenējas vienu reizi nedēļā, nepārtraukti jācīnās ar finansiālām problēmām. Latvijas komandai nav trenera, kā arī apkalpojošā personāla kā tas ir citām

vadošajām komandām.

Būtiski, ka Eiropas čempionāts bija kvalifikācijas sacensības startam paraolimpiskajās spēlēs 2004. gadā Atēnās. Vīriešu komandām izcīnīto vietu secībā šīs iespējas ieguva: Bosnija un Hercegovina, Vācija, Somija un Krievija. Līdzdalībai 2005. gada Eiropas čempionātam kvalificējās bez iepriekš nosauktajām četrām komandām arī Polija, Holande, Ukraina un Latvija.

S.Ziemele,
Livānu novada sēdvolejbola
komandas kapteins

Preiļu zēniem — 7. vieta Latvijas čempionātā futbolā

5.-7. septembrī Kuldīgā notika Latvijas jaunatnes futbola līgas 1994. gadā dzimušo zēnu finālturnīrs futbolā.

Finālturnīrā desmit labāko komandu skaitā iekļuva arī Preiļu zēnu komanda «Cerība». Desmit komandas tika sadalītas divās grupās pa piecām komandām katrā. Preiļu zēnu komanda iekļuva spēcīgajā A grupā, kurā par divām ceļazīmēm uz pusfinālu cīnījās arī divas Rīgas komandas (JFC Skonto-2, ŠFS), Kuldīgas komanda (SK Cerība) un Salaspils komanda (FK Salaspils).

Pirmajā spēlē preiļieši piedzīvoja zaudējumu spēlē ar Kuldīgas komandu 1:4, goda vārtus mūsu labā guva R.Ložda. Otrajā spēlē Preiļu zēni guva virsroku par ŠFS komandu 2:0, abas reizes bumbu pretinieka vārtos raidīja D.Turčinskis. Svarīgajā trešajā spēlē ar Salaspils futbolistiem tika piedzīvots sāpīgs zaudējums, rezultāts 0:2. Ceturtajā spēlē Preiļu zēnu komanda cīnījās godam ar Skonto-2

komandu, tomēr arī šoreiz nācās samierināties ar zaudējumu 2:4, pa vienai reizei Preiļu komandā izcēlās D.Turčinskis un P.Grigorjevs. Cīņā par 5.-8. vietu Preiļu komanda zaudēja Daugavpils komandai 0:5, savukārt cīņā par 7. vietu pieveica Skonto-1 komandu 3:1, divas reizes pretinieku vārtsargu pārspēja E.Patmalnieks un vienu reizi D.Turčinskis. Deniss Turčinskis ar četriem gūtiem vārtiem kļuva par komandas rezultatīvāko spēlētāju.

Preiļu zēnu komandas treneris V. Martinovs pēc spēlēm teica: — Zēni nospēlēja labi, savā līmenī, un mēs esam gandarīti par to, ka aiz sevis atstājam tādas komandas kā Skonto-1, ŠFS un Valmiera.

Par čempioniem kļuva Kuldīgas «SK Cerība» komanda, kas finālā 20 minūtes līdz spēles beigām vēl bija zaudētāju lomā ar Zolitūde — VIVA no Rīgas 0:2, bet atlikušajā laikā izcīnīja uzvaru ar graužošu rezultātu 7:2. **V. Ozoliņš**

Rudens puķu karalienes – dālijas

aži dālijas mazliet nicīgi sauc par krāsotām kāpostgalvām, bet patiesībā šīs puķes ir vienas no krāšņākajiem rudens ziediem, kas lieliski atsvaidzina rudenīgo ainavu. Atkarībā no šķirnes dālijas sāk ziedēt jau jūlijā, bet to īstais laiks ir augusts un septembris.

No 4. līdz 6. septembrim Rīgā Dabas muzejā bija apskatāma dāliju izstāde, kur katrs interesents varēja atrast sev tīkamākās šķirnes, lai nākamgad stādītu savā dārzā. Speciālisti uzskata, ka pēdējā laikā arvien lielāka interese ir par zemajām dāliju šķirnēm, jo tās nav jāatsien, līdz ar to ir mazāk darba.

Dālijas ir asteru dzimtas daudzgadīgs augs. Tām ir uzbriedušas saknes – gumi. Vietu, kur gums savienojas ar stublāja apakšējo daudzgadīgo daļu, sauc par sakņu kakliņu. Tieši uz tā atrodas pumpuri, kas pavasarī dod jaunus dzinumus.

Kur stādīt?

Dālijas ieteicams stādīt saulainā vietā labi iekoptā irdenā augsnē divas trīs nedēļas pēc pēdējās salnas, parasti – maija sākumā.

Kā stādīt?

Augsne izrok aptuveni 40 cm dziļu bedri, tajā ieliek trūdzemi vai sadalījušos kūtmēsļus. Attālums starp bedrītēm ir 50-70 cm. Gumus stāda tā, lai kakliņš atrastos piecus centimetrus virs augsnes virskārtas. Lai dāliju gu-

mi nesapūtu, līdz sadīgšanai dālijas drīkst laistīt tikai sevišķi sausos pavasaros.

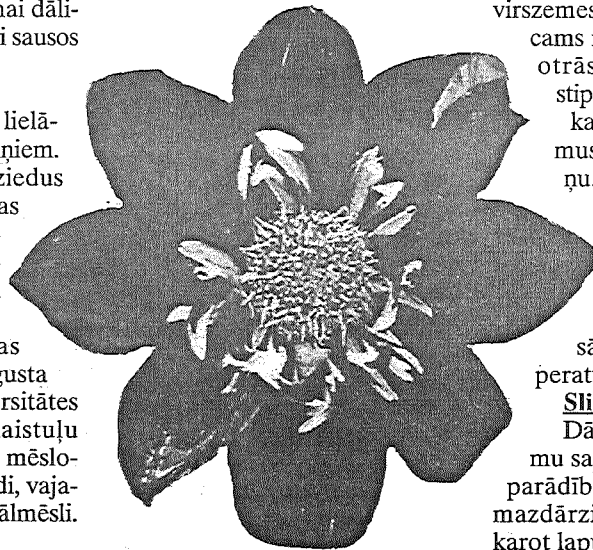
Kā kopj?

Dālijas regulāri jāravē, lielākie ceri jāpiesien pie mietīņiem. Ziedēšanas laikā vecos ziedus regulāri izgriež, lai dālijas labāk ziedētu. Tās ieteicams laistīt reti, bet bagātīgi, ieteicams agri no rīta vai vēl pievakarē.

Augšanas laikā dālijas mēslo 3-4 reizes līdz augusta sākumam. Latvijas Universitātes botāniskajā dārzā šo skaistu kopšanā izmanto *Kemira* mēslodājumu. Lai būtu krāšņi ziedi, vajadzīgi kāliju saturoši minerālmēsli.

Kad izrok?

Dālijas izrok pāris dienas pēc

virszemes daļu nosaļšanas (ieteicams no oktobra sākuma līdz otrās dekādes beigām, jo stiprā salnā var apsalt sakņu kakliņš). Nedrīkst rakt gumus ar nenobriedušo miziņu. Pēc augsnes attīrīšanas vai mazgāšanas gumi kārtīgi jāapzāvē, stublāji jānogriež līdz pat pumpuru joslai. Gumus uzglabā sausās, vēsās telpās 1-6 grādu temperatūrā.

Slimības un kaitēkli

Dālijas slimo reti, toties gumu sapūšana ir diezgan bieža parādība. Vienīgais ieteikums mazdārziņu īpašniekiem – apkarot laputis un citus kaitēklus.

«Māja»

PIEREDZE

Dunikā top lielākā vēžu ferma Eiropā

Dunikas pagasta (Liepājas rajonā) bijušajā grants karjerā apmēram 24 hektāru platībā SIA «Vēži» veido speciālu diķu sistēmu, kurā audzēs platspīļu preču vēžus. Būvniecības darbi tiks pabeigti nākamā gada rudenī, un tad uzņēmums varēs sākt darboties ar pilnu jaudu. Jau tagad Skandināvijas valstīs gaida, kad latvieši piedāvās savu produkciju.

Vajag kvalitatīvu ūdeni

Vislabvēlīgākajā vietā un gudri veidotos apstākļos no vienu kvadrātmetra liela diķa varot iegūt trīs četrus vēžus. Piemērotas vietas tiek speciāli meklētas, rūpīgi izraudzītas, uzsvērs Latvijas Vēžaudzētāju asociācijas priekšsēdētāja vietnieks Egils Tinte.

Vēžaudzētāju asociācijas biedri pagājušajā gadā bijuši pieredzes braucienā pie kolēģiem Somijā, kur jau senas vēžaudzēšanas tradīcijas, taču pašu spēkiem vien nevar apmierināt savas valsts patērētāju pieprasījumu. Somi ir reāli sadarbības partneri un, tāpat kā

citi skandināvi, gatavi pirkt latviešu delikatesi lielos daudzumos.

Uzņēmīgu cilvēku sapņi realizējas

Grants karjerā tiek veidota speciāla diķu sistēma, kas aizņems ap 24 hektāriem, apmēram tikpat aizņems SIA «Vēži» zemes īpašums, uz kura būs inkubatoru un citas bāzes ēkas. Diķiem veido vienmērīgu dziļumu, vidējais ūdens līmenis būs zem grunts-ūdens līmeņa, tos iztīra no ūdensaugiem. Diķu kaskādes vienā galā jāveic sarežģītāki zemes darbi, jāiekļāj mākslīgs hidroizolācijas slānis, lai ūdens neaizplūstu.

Četri hektāri jeb viens diķis paredzēts publiskai lietošanai, pārējā būs slēgta teritorija, kurā notiks pilns vēžu audzēšanas cikls – no inkubācijas līdz gatavai produkcijai. Šeit audzēs platspīļu sugas vēžus, kas ir pieprasītākie un dārgākie saldūdens vēži pasaulē. Ja viss izdosies, kā plānots, vēžaudzētava būs lielākā Eiropā.

Lai pēc iespējas mazinātu uzņēmējdarbības risku, tika sameklēta šī vieta, kur ir pazemes, nevis

caurtekošs ūdens, kas varētu piesārņot visu ūdenskrātuvi. Izrādās, ka ļoti kāri uz vēžiem un zivīm ir arī meža zvēriņi – ūdeles un ūdri, kas no viena diķa esot jau pamieļojušies. Tāpēc apkārt diķiem būšot žogs ar vājas strāvas elektrisko ganu.

Prasa pieredzi un mīlestību

Vēžaudzētavās jāveic nepārtraukts pētniecības darbs, jo pieredze rādot, ka vienā ūdenskrātuvē vēži aug ātrāk, citā lēnāk.

Detalizētāk par savu lolojumu – SIA «Vēži» — pastāsta tās īpašnieks Ingars Sils. Pirmie diķi, kuros jau ielaisti mazuļi un aug vēži vaislai, ir finansēti no personīgajiem un uzticamu draugu līdzekļiem. Diķu pirmajai izbūves kārtai saņemts aizdevums no Nelauksaimnieciskās uzņēmējdarbības atbalsta programmas 10 tūkstošu latu apmērā. Otrajai kārtai izmantoti SAPARD līdzekļi. Atbalstījusi arī Hipotēku banka, kredītējot perspektīvo nozari. Izmaksas nav mazas, tagad ir tikai izdevumi, taču īpašnieks uz visu skatās no

darījumu cilvēka viedokļa.

Ingara rosiņas atslēga, šķiet, slēpjas ļoti nopietni sacītajos vārdos: — Šī nozare prasa pieredzi un cilvēkmīlestību. Drošības sajūtu dodot jau zināmais noieta tirgus Skandināvijā, kur pieaugot pieprasījums ne tikai pēc vēžiem, bet arī pēc forelēm, asariem, zandartiem.

Tirgus jau gaida

Ziemeļu kaimiņi esot gatavi iepirkt vairāk nekā audzētava pat vislabvēlīgākajos apstākļos spēsarāžot. I.Sils atklāj, ka vēži viņu interesē ne bērnības, tāpēc pašreizējā nodarbe ir sirdslīta.

— ūdeles izēda diķi? Nu nekas, jāmeklē līdzekļi uzlikt žogu! Mācoties vien paši no savām kļūdām. Patikami esot, ka patērētājs jau gaida produkciju, tas stimulējošo darboties. — Jāmāk sarāžot un jābūt pacietīgam, jo šis nav ātrs bizness, vēzītis no mazuļa līdz ēdamai delikatesei aug piecus gadus. Tāpēc jāceļ inkubatoru tūkstoš kvadrātmetru platībā, saviem diķiem jāiegūst pusmiljons mazuļu gadā, teic Ingars.

Nozari neatstāj pašplūsmā

Vēžu audzēšana Latvijā kā licencēta uzņēmējdarbība sākusies pirms četriem gadiem. Asociācija izveidota, lai atbalstītu uzņēmējus, kuri nopietni interesējas par vēžu audzēšanu kā biznesa iespēju. Ar tās gādību šī neparastā nozare Latvijā neesot atstāta haotiskā pašplūsmā, bet tiekot mērķtiecīgi veidota kā organizēta sistēma.

Nopietni uztverot vēžkopību ne kā vienas dienas pasākumu, ir izstrādāta tās attīstības programma, gūts valsts, kā arī Vides un reģionālās attīstības ministrijas atbalsts, tiek veidoti kopīgi projekti ar ziemeļvalstīm – Norvēģiju, Somiju. Ir domāts arī par vēžu populācijas atjaunošanu dabiskos apstākļos.

Tagad ir astoņas reģionālās vēžaudzētavas dažādos Latvijas novados, tās reizē ir arī metodiskie centri.

Saīsināti no
«Kursas Laiks»

Pēc kādiem kritērijiem izvēlaties veikalu, kurā pārkat pārtiku?

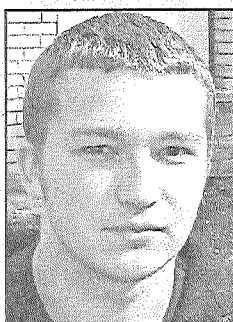
Valdis Džeriņš, taksometra vadītājs:

— Kurš veikals tuvāk, tajā arī iepērkos. Cenu ziņā lielas atšķirības nav. No tā santīma jau tāpat bagātāks vai nabadzīgāks nepaliksi. Tas neko nemaina. Preiļos iepērkos divos lielākajos veikalos «Beta» un «T-Markets», kuram garām braucu, tajā arī iegriežos.

Gustavs no Rožupes:

— Galvenais, svarīga ir pārtikas produktu kvalitāte, tad — cenas, kā arī izvēles iespējas. Protams, vairāk sanāk iegriezties populārākos veikalos. Preiļos parasti pārtiku iegādājamies «Betā».

Sveta no Aglonas:

— Izvēlos tos pārtikas veikalus, kur ir lētāk, ērtāk un labāk. Preiļos pārsvarā eju iepirkties uz «Betu». Iepērkos arī «T-Marketā», kur ir lētāk un notiek visādas akcijas un tiek piedāvātas dažādas cenu atlaišanas.

Anita no Stabulniekiem:

— Iepērkos veikalos, kur ir lētāka un kvalitatīvāka pārtika. Pati esmu no Stabulniekiem. Tur ir trīs veikali, un parasti iepirkties eju uz to, kurš ir vistuvāk mājām. Preiļos esot, iegriežos lielveikalā «Beta», jo tur ir plašāka izvēle, dažreiz arī dažādas akcijas.

Jānis, Līvānu iedzīvotājs:

— Pārtiku pērku veikalos, kur tā ir lētāka. Apmeklējot vairākus pārtikas veikalus, salīdzinu cenas, un, ja ir kvalitatīvs pārtikas produkts, kāpēc pirkt dārgāku, ja var lētāku. Esmu no Līvāniem un tur «T-Marketā» daudz kas ir lētāk — dažādas akcijas, atlaišanas. Arī lielveikalā «Beta» var iegādāties kvalitatīvus pārtikas produktus par pieņemamu cenu.

I.Želve

Foto: M.Rukosujevs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

Preiļu rajona laikraksta «Novadnieks» izdevējs SIA «Novadnieks. Redakcija» aicina darbā **PAKALPOJUMU KONSULTANTU** darbam Preiļos

Darba pienākumi:

- Reklāmas un sludinājumu pārdošana,
- Biroja pakalpojumu pārdošana;
- Esošo klientu apkalpošana un jaunu piesaiste.

Priekšrocības kandidātam ar sekojošām kompetencēm:

- Pieredze pārdošanas darbā vai klientu apkalpošanā;
- Māka komunicēt, pārliecināt un izskaidrot;
- Ļoti labas latviešu, krievu valodas zināšanas;
- Pieredze darbā ar Internet, MS Office;
- Zināšanas biroja tehnikas ekspluatācijā.

Mēs piedāvājam:

- radošu darba vidi;
- atbilstošu darba apstākļus un jaukus kolēģus;
- konkurētspējīgu atalgojumu;
- profesionālo apmācību un izaugsmes iespējas.

Jūsu pieteikuma vēstules un CV līdz 20.09.2003 sūtiet:

«Novadnieks», Brīvības 14, Preiļi LV -5301
Fakss 5307057

e-pasts: novadnieks@apollo.lv,
vai aizpildiet pieteikuma anketu www.novadnieks.lv

«NIKO-LOTO» pērk un pārdod privatizācijas un kompensācijas sertifikātus un LOMBARDS izsniedz kredītu pret ķilu katru dienu

Līvānos, Stacijas ielā 1. Tāl. 6780843, 42332, 41221 (vakaros).
Preiļos (tikai sertifikāti), Raiņa bulv. 15. Tāl. 53-07068, 23024 (vakaros).

11. un 15. septembrī pārdos jaunputnus 4-5 mēn., deļējvistas 12-14 mēn., gaiļus (arī māiņa) L.Pupājos 7.30, Priekuljos 7.40, Rudzātās 7.55, Rožupē 8.10, Līvānos 8.25, Jersikā 8.55, Upeniekos 9.05, Starēs 9.20, Vanagos 9.35, Sutros 9.50, Preiļos 10.05, Ančinos 10.30, Vārkavā 10.40, Piliškās 10.55, Upmalā 11.10, Rimicānos 11.20, Arendolē 11.35, Pelēcos 11.50, Aizkalnē 12.00, Ardavā 12.15, Aglonā 12.30, Jaunaglonā 12.40, Aglonas st. 12.55, Bašķos 13.05, Kastīrē 13.10, Anspokos 13.20, Gailīšos 13.35, Riebiņos 13.50, Stabulniekos 14.05, Galēnos 14.15, Polkōronā 14.25, Smelēnos 14.35, Pieniņos 14.45. Tāl. 5321270, 9186065.

SIA «AIBI» pērk zirgus, liellopus, jaunlopus, aitas.
+12%, +18%.
Tāl. 48-71185, 48-71804, 9478728, 9445135.

Pastāvīgi iepērk cūkas, liellopus, jaunlopus, aitas dzīvsvārā un gaļā.
Samaksa tūlītēja.
Tāl. 9171235.

Uzmanību!

19. septembrī plkst. 14.00 redakcijā Preiļos, Brīvības ielā 14 «Novadnieka» lasītājus konsultēs zvērināta advokāte **AGNESE SEVASTJANOVA**.
Līdzi jāņem pase un «Novadnieka» abonēšanas kvīts.
Pieteikties pa tālr. 1-53-07057.

Kafejnīcā «Zodiaks» Aglonā **PASTĀVĪGĀ DARBĀ VAJADZĪGS BĀRMENIS.**

Pieteikties personīgi Aglonā, Somersētas 12. Iepriekš pieteikties pa tālruni 9481636.

Sestdien, 13. septembrī

Preiļu tirgū zemnieku saimniecība **PĀRDOS daudzgadīgos augus, ziemcietes, skujeņus, akmensdārza augus, ūdensaugus, sīpolpuķu kolekcijas.**

Pastāvīgi iepērk apses zāģbaļķus Ø no 25 cm, 13 - 18 Ls/m³ Samaksa tūlītēja.
Pircēja transports.
SIA «ANGRO»
T. 9454553; 9236083

PĀRDOD austersēņu, šitakē MICĒLIJU.

Iespējama piegāde. Tāl. 6386699.

Latgales Finanšu un investīciju kompānijas Preiļu filiāle **piedāvā pensionāriem:**

✓ aizdevumus bez ķīlas, ✓ līzingu bez pirmās iemaksas.
Pērk sertifikātus.

Preiļi, Raiņa bulvāris 19, 8. kab. Līvānos (tikai otrdienās, iepriekš jāpiezvana) kultūras nama ēkā. Tāl. 5324164, 9142145.

SIA «Ranko» iepērk mājlopus dzīvsvārā.

Samaksa tūlītēja.
Tāl. 42807, 44179, 9161121.

Z/s «Senlejas» iepērk jaunlopus, liellopus.

Samaksa uz vietas.
Tāl. 6593018, 5322454.

Pārdod

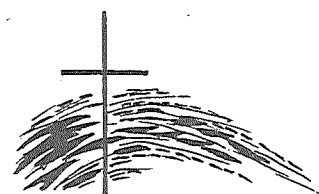
DT-75, GAZ-53 rezerves daļām. Tāl. 6811727;
3-ist. dzīvokli Preiļos. Tāl. 5321007;
šķirnes kaziņu, āzi. Tāl. 5334503;
aitas un teli. Tāl. 9514611;
govis. Tāl. 5376292.

Izīrē

dzīvokli Preiļos. Tāl. 6858090 vakaros.

Pērk

māju vai zemi pie ezera. Tāl. 9272185;
zemi ar mežu pie ezera no 100 ha. Tāl. 9225511;
zemi (ar vai bez ēkām) skaistā vietā pie ezera. Tāl. 6424995.

Tu aizgāji un neatgriezies,
Uz ceļa paliek bēdu ēna melna —
Izsakām dziļu līdzjūtību Antonam un Viktoram Petrovskiem, TĒVU mūžībā pavadot.
Mednieku kolektīvs «Sabulis»

Izsakām līdzjūtību Jurim Rožānam, pavadot BRĀLI pēdējā gaitā.
Mednieku kolektīvs «Stirna»

No tevis, māt, vēl staro spoža
gaisma,
To kapa velēnām un smiltīm
neaizbērt.
Tā nāks man līdz kā dzīva saules
gaisma,
Un sasildīs, kad tumsa būs un sals.
Esam kopā ar Laimoni Vindelū, MĀTI mūžībā izvadot.
SIA «Everss V» kolektīvs

Tavs maigums, māt, man dzīvē
spēku devis,
Tu mīlestībā prati katru darbu
veikt.
Šai brīdī skarajā, kad pietrūkst
tevis,
Ļauj man ar labu vārdu klusi
paldies teikt.

Izsakām dziļu līdzjūtību Sergejam Gavrilovam, MĀTI mūžībā pavadot.
Preiļu elektrisko tīklu rajona kolektīvs

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Rajona padome

◆ 10. septembrī pulksten 11.00 apvienoto komiteju izbraukuma sēde Rudzātu speciālajā internātskolā.

◆ 11. septembrī pulksten 10.00 rajona pašvaldītāju plānotāju informatīvā sanāksme. Piedalīšanās Daugavas fonda valdes sēdē Lielvārdē.

◆ 17. septembrī pulksten 10.00 rajona padomes sēde.

Līvānu novada kultūras centrs

◆ 12. septembrī pulksten 22.00 Līvānu kultūras centrā diskotēka no Daugavpils.

◆ 17. septembrī pulksten 19.00 kultūras centrā dramatiskā kolektīva teātra izrāde «Jaunsaimnieka līgava».

Kinoteātris «Ezerzeme»
Preiļos

◆ 10. septembrī pulksten 20.00 komēdija «Tikko precējušies».

◆ 12., 14. un 15. septembrī pulksten 18.00 un 20.00, 17. un 18. septembrī pulksten 20.00 «Ātrs un bez žēlastības - 2».

Saunas tautas nams

◆ 13. septembrī pulksten 22.00 balle, spēle grupa «Laineri».

Stabulnieku kultūras nams

◆ Līdz 20. septembrim skatāma Birutas Čaunānes gleznu izstāde.

◆ 13. septembrī pulksten 23.00 balle. Spēle grupa «Velves».

INTERESANTI

Labs ēdiens pasargā no depresijas

Nav brīnums, ka ar tādu ieteikumu uzstājušies franču dietologi. Kā zināms, franči ir gardēži un viņi ir pārliecināti, ka labākās zāles pret depresiju ir labs ēdiens. Kad cilvēks «piebāž» savu kuņģi ar garšīgu ēdienu, smadzenēs izstrādājas daudz hormona serotonīna, kas nomāc depresiju. Turklāt, jo kvalitatīvāks ēdiens (un dārgāks!), jo lielāku baudu gūst cilvēks. Kā rāda statistika, tieši franči vismazāk padodas depresijai.